

WA 4120 – 35/2021-w

Łódź, 14 grudnia 2021 r.

Pan

Tomasz Komorowski
Wójt Gminy Ozorków

Gmina Ozorków
ul. Wigury 14
95-035 Ozorków

W odpowiedzi na pismo zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia co do możliwości przekazania przez Gminę Ozorków darowizny rzeczowej (kruszywa do utwardzenia nawierzchni drogi pożarowej) na rzecz stowarzyszenia, które rozpoczęło budowę hospicjum stacjonarnego w Zgierzu, uprzejmie informuję, że w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw do przekazania przez Gminę takiej darowizny na rzecz stowarzyszenia.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi (a nie we współdziałaniu, jak napisano we wniosku) oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów. Ponadto art. 7 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że zadania własne gminy obejmują m.in. sprawy współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 u.d.p.p.w. Niemniej jednak nie można przyjąć, jak to przedstawiono we wniosku Pana Wójta, że nałożenie na organy administracji publicznej obowiązku prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4 u.d.p.p.w., we współpracy z organizacjami pozarządowymi, czy też zaliczenie do zadań własnych gminy spraw współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych, stwarza wystarczającą podstawę do dokonywania z majątku gminy darowizn rzeczowych dla organizacji pozarządowych.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie przewiduje takich form współpracy organów administracji publicznej z organizacjami rządowymi, które wiązałyby się z możliwością udzielenia wsparcia rzeczowego. Brak regulacji prawnej w tym zakresie może być oceniany krytycznie, ale nie może być odczytywany jako przyzwolenie na udzielanie wsparcia rzeczowego. Ustawa wprost stanowi o udzielaniu dotacji na finansowanie i dofinansowanie realizacji zadań publicznych, jak również o udzielaniu pożyczek, gwarancji i poręczeń organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 na realizację zadań w sferze pożytku publicznego, na zasadach określonych w odrębnych przepisach (art. 5 ust. 4 w zw. z art. 16 ust. 1 oraz art. 5 ust. 8 u.d.p.p.w.). Udzielenie dotacji na finansowanie realizacji zadań publicznych lub na

dofinansowanie ich realizacji jest nieodłącznie związane ze zleceniem realizacji zadań publicznych (art. 5 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 u.d.p.p.w.). Dopóki organizacji pozarządowej nie zostanie zlecona realizacja zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie, dopóty organizacja pozarządowa nie realizuje ani nie wykonuje zadań publicznych, a jedynie prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, jak stanowi art. 3 ust. 1 u.d.p.p.w., czy też prowadzi działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom organów administracji publicznej, jak stanowi art. 5 ust. 1 u.d.p.p.w. Dopiero po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub po wyczerpaniu jednego z trybów określonych w art. 11a-11c lub 19a u.d.p.p.w. odbywa się wspieranie oraz powierzanie realizacji zadań publicznych w sferze zadań publicznych (art. 11 ust. 1 i 2 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 u.d.p.p.w.) Udzielenie wsparcia rzeczowego w formule zaproponowanej we wniosku Pana Wójta nie wiązałoby się ze zleceniem organizacji rządowej realizacji zadań publicznych, bo nie ma podstawy prawnej do takiego zlecenia, wobec czego wydatek poniesiony z budżetu na zakup towarów (kruszywa do utwardzenia nawierzchni drogi pożarowej) nie byłby przeznaczony na realizację zadań Gminy Ozorków. Prowadziłoby to do naruszenia art. 216 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który w części początkowej stanowi, że wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach.

Akceptacja stanowiska przedstawionego we wniosku Pana Wójta stawiałaby pod znakiem zapytania sens ograniczeń wprowadzonych ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Skoro zlecenie organizacji pozarządowej realizacji zadań publicznych (powierzanie i wspieranie wykonywania zadań publicznych) w świetle uregulowań zawartych w tej ustawie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert albo w trybach określonych w art. 11a-11c lub art. 19a, i tylko podmiotom wyłonionym w trybach przewidzianych w ustawie można przyznawać dotacje na dofinansowanie lub finansowanie realizacji zadań (art. 5 ust. 4 i art. 11 ust. 1 i 2 u.d.p.p.w.), to przekazywanie przez gminę darowizn rzeczowych organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego – odbywające się poza jakimkolwiek trybem, gdyż ustawa nie określa żadnego trybu udzielania wsparcia rzeczowego - pozostawałoby w sprzeczności z zasadą uczciwej konkurencji, która jest jedną z zasad tworzących podstawy współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi (art. 5 ust. 3 u.d.p.p.w.).

Wydatek budżetu gminy na zakup kruszywa do utwardzenia nawierzchni drogi pożarowej, o jakim mowa we wniosku Pana Wójta, nie może być także uznany za wydatek przeznaczony na realizację zadania Gminy Ozorków określonego w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Utwardzenie nawierzchni drogi mieści się w pojęciu utrzymania drogi, gdyż użyte w ustawie określenie „utrzymanie drogi” oznacza wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu (art. 4 pkt 20 ustawy o drogach publicznych). Utrzymanie dróg wewnętrznych jest zadaniem gminy wtedy, gdy gmina jest zarządcą lub właścicielem terenu, na którym jest zlokalizowana droga (zob. art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o drogach publicznych). Okoliczności podane we wniosku pozwalają na przyjęcie, że budynek hospicjum nie jest wznoszony na działce stanowiącej własność Gminy Ozorków, wobec czego utwardzenie nawierzchni drogi pożarowej niezbędnej do oddania budynku do użytkowania nie należy do zadań Gminy Ozorków.

Informuję jednocześnie, że stanowisko wyrażone w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem
PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk